

[Waldorff]

Køge. For det andet nægter man, at der er gravet gift ned, hvis der er nogen, der skulle spørge om det. For det tredje, når det så bliver afsløret, at der faktisk er gravet gift ned, nægter man at afsløre, hvad det er, der er gravet ned. For det fjerde påstår man, at det må være nogle andre, der har gjort det. For det femte, når det er afsløret, både hvad der er gravet ned, og hvilken virksomhed der står bag, skyder man ansvaret over på de ansatte funktionærer eller videre over på de arbejdere, som i nattens mulm og mørke med ringe sikkerhedsudstyr og for en ringe overtidsbetaling har stået og gravet virksomhedens affald ned.

I virkeligheden må man her 3 år efter, at miljøloven er trådt i kraft, konstatere, at det meste sejler i forbindelse med miljøbeskyttelsen. Det er hensigten med loven, at miljøstyrelsen skulle have en overvågende funktion, og over for offentligheden gav man indtryk af, at nu blev der kontrol med, hvad det er for forhold, vi lever under, men virkeligheden ser igen her anderledes ud. 3 år efter lovens ikrafttræden har vi ikke fået noget samlet billede af, hvordan luftkvaliteten er i landet; vi ved blot, at luften i store dele af byområderne er klart sundhedsfarlig f. eks. i Glostrup, i Fredericia og i det indre København. Vi har heller ikke noget samlet billede af, hvad der befinder sig af kemikalieaffald i undergrunden, i vandløbene, i kloakkerne. Vi har heller ikke noget samlet billede af, hvilken tilstand dyre- og planteverdenen befinder sig i, for slet ikke at tale om befolkningen.

Ja men, vil man spørge, er det ikke netop et fortrinligt argument for at udsætte en revision af loven? Miljøministeren begrundede jo netop udsættelsen med, at man ikke er i besiddelse af et tilstrækkelig omfattende erfaringsmateriale. Nej, det er ikke noget fortræffeligt argument, det er et argument for det modsatte, for ministeren slår sig selv for munden, når han på den ene side fremhæver det manglende erfaringsgrundlag og på den anden side hævder, at loven stort set fungerer tilfredsstillende.

Sagen er, at i dag har industrien og det øvrige erhvervsliv sat hele miljøadministrationen til vægs. Det er ikke i dag miljøstyrelsen, miljøministeriet, kommunerne eller andre offentlige instanser, som har kontrollen med miljøet, det er erhvervslivet. Tag f. eks.

den aftale, der er indgået mellem miljøstyrelsen og Industrirådet, og som indebærer, at hvis en særligt forurenende virksomhed søger om godkendelse og i øvrigt er utilfreds med de godkendelsesbetingelser, man kan få, kan man blot trække ansøgningen tilbage og fortsætte svineriet på det niveau, som det havde, før man overvejede at søge godkendelse. Samtidig har Industrirådet sikret sig, at de frivillige godkendelser giver produktionsfred, som det kaldes, og Industrirådet har formået at presse kommunerne til at opgive at lave tidsbegrænsede godkendelser.

Der er andre forhold, hvor miljøstyrelsen bliver sat til vægs. Den teknologiske udvikling foregår i dag med en hast, som myndighederne ikke kan stille noget op over for. Over for Mærsk Møllers og Phillips Petroleums avancerede olieboringsteknologi kommer miljøstyrelsen i både billedlig og bogstavelig forstand sejlene med et par plimsolle, som til nød vil kunne klare en lækage i en af Øresundsåbenede eller et udslip af et tilsvarende omfang.

I et vist omfang tror jeg faktisk, at det i dag er erkendt af miljøstyrelsen, at man kommer til kort over for den moderne teknologi. Man er simpelt hen ikke i stand til at udøve en forsvarlig kontrol, så længe lovgivningen og nok så vigtigt forholdet imellem forbrugere af miljø og misbrugere af miljø er sådan, at det er op til ofrene og til de statslige myndigheder at bevise, at en given produktion eller et givet produkt er farligt for miljøet, alene af den grund, at der i dag eksisterer 30.000 kemiske stoffer, og at der bliver opfundet 5 nye, for hver gang det lykkes at afsløre de sundhedsskadelige virkninger af et enkelt.

Men der er også andre grunde. PVC-fabrikken ved Skælskør blev indanket ved en ren og skær tilfældighed, fordi der var en kredsløge, der kom hjem én dag før klagefristens udløb. I et sådant tilfælde er det krystalklart, at de lokale myndigheder absolut ikke er i besiddelse af den nødvendige faglige ekspertise til at kunne hamle op med industriens PR-apparat, specielt ikke når dette apparat kombineres med helt kyniske spekulationer i angsten for den nuværende massearbejdsløshed. Industriens pression kombineret med føjelige lokalpolitikere er begribeligvis dræbende for enhver miljøkontrol.